

DE POSTRYDER DER PROVINCIE LIMBURG.

De Postryder verschijnt s' dingsdags, s' donderdags en zaterdag.

Men schryft in te Tongeren by M. COLLEF, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20, en by alle postdirecteurs.

Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.

Een blad afzonderlyk, 20 centimen.

De aankondigingen, per drukregel, 15 centimen.

De reklamen, per drukregel 25 centimen.

TONGEREN, DEN 9 FEBRUARY.

De *Echo du Parlement* meldt dat de heiligschenders van Leuven aen de justicie voor hunnen afschuwelyken aanslag niet zullen te beantwoorden hebben. Het onderzoek tegen hen gerigt is geëindigd met de verklaring dat er geen strafbaar feit bestaet aengezien de uitwendige omstandigheden, vereischt om het misdryf daer te stellen, niet genoegzaam beezen zyn. In deze beslissing ligt een argument te meer ten voordele der theorie van het *Journal de Gand*, welk onlangs de liberalen onregstreeks aenraedde van de leuvense heiligschenders na te volgen, hun, ten andere, als zy er een weinig voorzigtigheid en behendigheit by gebruikten, de volkomene onstrafbaerheid verzekerende.

De *Echo du Parlement* vindt het oogenblik wel gekozen om te herinneren dat de heiligschenders van Leuven eene godsdienstige opvoeding hebben ontvangen, dat zy in het seminarie ges'udeerd hebben en by de Jesuiten. Al ware het zoo, dit bewyst niet tegen de seminarieën noch tegen de Jesuiten, zegt de *Bien public*. Het bewyst tegen de liberale associatiën van welke de leuvense kwaeddoeners leden en zelfs ieverige leden waren. Daer hebben zy den God hunner kindschheid leeren verachten, daer hebben zy de kerk leeren haten en vervolgen; daer hebben zy hunne oude meesters, priesters en jesuiten leeren vervloeken en beschimpen. Het katholiek gentsch blad voegt er by:

« Wy nemen deze gelegenheit te baet om de volkomene *gelykheit* der eerediensten in België te bestatigen. Over eenige jaren, liet een orgeldraeijer zich te Gent toe, van onder de vensters eener herberg, aen den protestantschen eeredienst toegewyd, zyn ambt uit te oefenen. Gauw wordt deze misdadige aangehouden en in de gevangenis geworpen. Te Leuven, scheldt men het verhevenste, het heiligste der Sakramenten uit, men hoont het katholicismus in de heiligste zynen mysteriën en de misdadigers blyven ongestraft. Wie weet zelf als men ze niet by voorkeur kiezen zal om, als het nieuw dekreet van tydelyke der eerediensten ten uitvoer wordt gebracht, leden te worden van den raad der kerkfabryk hunner parochie? »

(Tyl.)

De geschiedenis van twee Engelschmannen.

Men leest in de *Klok*, een weekblad van St. Nikolaes:

Over eenige weken kwamen er hier ter stede twee vreemde heeren uit Engeland, welke aen het Statieplein een huis huurden, en een plakken op de deur hingen, waarop geschreven stond: *Wilkinson Lée en Comp.* Over genomen inlichtingen bleek het dat deze twee heeren de representanten waren van de magtige kompanie *Wilkinson*, wiens handelsfirma in de vier wereldeelen bekend is.

Deze heeren nu — waarvan de eene M. Cohen was, boden hunne kaert aen de fabriekanten onzer stad en de omliggende dorpen aen, spraken van bestellingen, van koopen en exportatie. Dit paradoxale woord *exportatie* mist byna nooit zyn doel. Elk handeldryvend persoon zyne zaken beneestigende, verlangt niets anders dan hier of daer eene stapelplaats te kunnen vinden, ten einde zyn fabriekket te kunnen plaatsen, om aldus eene uitgebreidheit aen zynen handel te geven, waertoe velen denken, en misschien niet ten onrechte, dat zulks binnen de nauwe palen van ons klein landke onmogelyk is.

Mynheer Cohen van het huis Wilkinson en Comp was de man die voor de manufakturen van St. Nikolaes eene stapelplaats gevonden had. Hy maakte in deze kwaliteit kennis* met onze fabriekanten en hunne voortbrengsels. De voorwaarden der verkoop waren niet dan aller aennemelykst. Men betaelde komptant; men deed nieuwe bestellingen op 15, op 10 en op 5 dagen, het loon dat hy betaelde was niet van het kleinste, met een woord: M. Cohen, van het huis Wilkinson en Comp was niet min dan eene goudmyn voor St. Nikolaes.

De achtbare heer Cohen met zyn associë leefde ook op een zeer breeden voet. Hy maakte deel van de byzonderste societeiten dezer stad. De champagnelescher stond op de tafel voor al wie zich by hem aenbood, niet min nog meer dan als of het een kapperken uitzet geweest ware. Alle

dagen ging mynheer met zyn associë naar het hotel dineeren en des avonds naar de societeit, alwaer zy naar engelsch gebruik, met eene tas thee en twee fyne hoterhammen soupeerden.

O die heeren waren toch zoo charmant!... Zy gedroegen zich zoo deftig, zy waren zoo beleefd met iedereen, dat zy welhaest een aantal vrienden gewonnen hadden.

En menschevriend dat zy waren!... Was er kwestie van in te schryven voor de slagtoffers van Dour, mynheer Cohen, van het huis Wilkinson en comp schreef in voor 20 fr. Was er kwestie van in te schryven voor de kavalkade, M. Cohen van het huis Wilkinson en comp schreef in voor 25 fr. Was er kwestie van eene aelmoes aen lamme Wannus, aen de kruk of aen iemand anders, het minste dat hy gaf was een fr.

En ryk dat hy was!... Telkens als hy een faktuerken ging voldoen, haelde hy eene portefolie met engelsche banknoten op die u zouden doen schudden en beven hebben, en telkens dat hy in zyne zakken ging, haelde hy handvullen gouden geld op om u blind te slaen... Men kan denken wat ontzag zulk een man moest versyeken; ook was het op de straat, in de hotels, in de societeit *poignées de main par ci, poignées de main par là*, en M. Cohen, van het huis Wilkinson en C^o, werd gevierd als een koning.

En dankbaer dat hy was!... Als hy nu eenige weken poeijer in de oogen der godseugelige menschen gestrooid had, kwam het vertrouwen M. Cohen kocht langs hier, kocht langs daer, en... men bestelde, men leverde en men bestemde zyn huis met koopwaren van 's morgens tot 's avonds. Zyn associë had zyne volle bezigheit met de goederen te doen oplaten en over en weer Londen te reizen. M. Cohen, van het huis Wilkinson en comp, bestudeerde de werkwijzen te St. Nikolaes. Deze handelsoperatiën, hadden zoodanig byval gevonden dat verschillende fabriekanten het getal hunner wevers gerooideert waren dag en nacht te kletsen om aen de gevraagde bestellingen te voldoen.

Terwyl by zyne bestellingen gedurig vernieuwde, liet hy ook niet na van de fabriekanten te herinneren dat het op 1 february de vervalstag was, dus de betaeldag. Aen eenige verzocht hy om op eene zekere uer dien dag in zyn huis te komen ten einde hunne fakturen te vereffenen. — Op gemelde uer helden men aen, klopte en stampte men aen de deur... Eilae! hier berst het koud zweet uit! Velen hebben den herteklop zoo als zy hem nimmer gevoelden! Mynheer Cohen, van het huis Wilkinson en Comp, was vertrokken!...

Thans dat het te laet bekeegd is, weten de menschen dat zy het te doen gehad hebben met een paar van de ergste soort.

Zal dit eene les zyn voor deze die zich zoo ligt door blaf en klatergoud laten verleiden? *That is the question!*

Door koninklyk besluit van 31 january, zyn M.M. Debruyn, geneesheer te St. Truiden, voorzitter, en Vreven, apotheker te Hasselt, secretaris der provinciale geneeskundige commissie van Limburg genoemd.

Achtereenvolgens een ministerieel besluit van 16 december 1864, is er een postkantoor van distributie opgerigt geworden te Tessenderloo.

— D'ktor Marquet, van Jemeppe, dignitaris der vrymetselaers logie, stichter en voorzitter der luikseke soldaaten-maatschappij was over eenige dagen ziek geworden. Aen het doodsbed ontstond een stryd tusschen de godsdienst en de zoogenaemde *vrye gedachte*; de dweepzucht der soldaaten waekte aen het bed, om te beletten dat de vrymetselaer eenen priester by zich zou geroepen hebben; hare poogingen werden evenwel verijdeld, en het opperhoofd der luikseke soldaaten stierf als een goede Kristen, vol geloof en hoop. Maar na 't overlyden zoud zyn broeder eene kennisgeving uit, waarin aengekondigd werd, dat de doktor als vrydenker de wereld verlaten had. De bewering streed geheel en al met den doodbrief, waarin geneld staet dat M. Marquet overleden was, voorzien van den bystand der godsdienst. De begrafenis had plaats. Gelyk het hare pligt er haer regt was, riep de geestelykheid den zegen des hemels in over de ziel des afgestorvenen, maer toen 't elyk uit de kerk op de begraefplaats gebracht was, kwamen vrymetselaers en soldaaten, by het graf redvoeringen houdend, waarin zy den afgestorvenen als een der hunnen deden doorgeen, ofschoon hy zich wel degelyk van hen had afgescheiden.

— Het bestuur der registratie heeft een besluit genomen dat het grondbeginsel van art 23 der belgische grondwet, wegens het vrye gebruik der taal in de regterlyke akten waerborgt.

Dat besluit is afgekondigd in het Journal de l'Enregistrement et de l'ariat, van Brussel blaet, 318, nummer 9,689, in dato van 7 september 1864, alle all-versig.

Die beslissing, gegrond op art 23 der grondwet die de vryheid der in België geboorte taken erkent, luikt, dat de bewaerder der hypothecken eens arrondissementes waer zelfs de fransche taal in zwaag is, niet kan weigeren, by gebreke van eene fransche vertaling, eene overgangsakte van omvoerende goederen in het vlaamsch opgestelt, over te schryven.

Het afschrift, zegt het besluit, van 't origineel der akte, moet overgeschreven worden, en eene eenvoudige vertaling zou geene echte hervoortbrenging kunnen verryangen.

Het ware te wenschen dat dit voorbeeld door alle regterlyke, bestuerlyke overheden gevolgd werd!

— Wy hebben nogmaels twee nieuwe rampen aen te stippen. Vredelien woensdag avond is, in den put genaemt *La Haie* voorst al St-Gilles, te Luik, een zware steen van het gewelf gevallen op twee werkheden, welke op den slag werden gedood. De eene liet eene vrouw en twee andere eene vrouw en dry kinderen achter.

In den put *Banour*, voorst al Vixegnis, heeft een vuerontsteking plaats gehad, waerdoor 5 werkheden getroffen werden. Vier hunner hebben min of meer zware wonden bekomen, maer den vyfde werd op den slag gedood. Hy liet eene vrouw en vyf kinderen achter. Ziedaer dus nogmaels dry weduwen en tien weezen, welke in de armoede gedoumpeld zyn.

— In den loop der aanstaende maend mei, zal te Brussel de uitdeeling plaats hebben der belooningen der koninklyke maetschappij voor de bescheining der dieren.

Deze belooningen, bestaende in eere-titels, geld-premien, medallien en eervolle meldingen, kunnen worden verdeeld: 1° aen de schryvers van werken, geschikt om het nut van vershildige diersorten te doen kennen; 2° aen de uitvindes van middelen of toestellen, ter verbetering van het dierenaen; 3° aen de eigenaers en landhouwers welke de uitvindingen toepassen; 4° aen de werkheden, boerenknechts, pachters, schap-houders, voorsteden, beehouwers, wesp-gasten, enz. enz., welke zich door hunne goede behandeling der dieren onderscheiden; 5° aen de polier-agenten, welke zich onderscheiden hebben door hunne vlyt, om de mishandeling der dieren te doen ophouden.

Iedereen welke meent recht te hebben op eene belooning, moet zyne vraag, door twee personen, wiens handteekens gelegasteld zyn, onderstempeld, registratie en vrachtyr zenden, voor 31 maart toekomende, in het sekretariaet der maetschappij, Badenbroekstraat, n° 21, te Brussel.

— Meer dan dertig leden der Kamer zyn reeds het wetsvoorstel van M.M. de Baets, Coomans, de Laet, enz., nopens de drukpers, bygetreden.

— Men heeft te Brussel een aerdig geluk zien werken, hetwelk op eenige oogenblikken alle vullghard, waer de straten by het doopen mede overdekt zyn, wegruimt. Het is eene soort van kar met vaste wielen langs achter, waer borsstels aen vastgemaakt zyn, die alles wegruimt.

— Een betrouenswaardig oog-bok heeft in de verleden week de vreedzaame inwoners van Bril onder Oelen in de dierste drechdelig gelompeld. Eene fransche hoerdochter van omtrent de 16 jaren oul, kwam langs eene ladder van den zolder, en was lynya op het onderste der ladder, toen zy op eenmaal door de sporten doorschoot en, niet overter ter aerde nederstorte. Door dezen val had zy zich zoodanig bezeerd en gekwist dat spoedig togebrachte hulp niet meer konde baten, want eenige stonden later gaf het ongelukkige meisje den geest.

Zy was de dochter van Vanhove, landbouwer te Buul onder Oelen, welke ouders, zoo als men denken kan, ontroosbaer zyn over het zoo ongelukkig verlies van hun kind.

— Als zynde zeker wordt gemeld dat de akademie in plaats van het overleden lid d'Ampeere, keizer Napoleon zal benoemen, als gevolg van de uitgave van zyn werk *het leven van Julius Caesar*. De keizer moet op die onderscheiding voornamelyk daarom gesteld zyn, omdat Napoleon ook lid der akademie was. Indien dit berrigt zich bevestigt, dan zullen zeker de redvoeringen ter gelegenheit van de receptie des keizers in de akademie uitgesproken, in hooge mate de belangstelling wekken.

— Eerstdaags niet hier eene *Geschiedenis van Robespierre*, door M. E. Hamel, het licht. By eene onlangs gehouden verkoop van autographen is eene nieuwe byzonderheit omtrent het leven van dien staetsman ontkend. Den 15 praerial van het tweede jaer schreef natuerlyk zekere weduwe Takin van Nantes, een brief van Robespierre, waerin die 22jarige dame, die een

jaerlyksh inkomsten van 40,000 kroonen genoot, hem hare hand aenboodt. Dit huwelyk kwam echter niet tot stand, daer Robespierre korten tyd daerna werd ter doot gebracht.

— Men schryft uit Baxel, 5 february: De staetspoorweglyn Tilburg-Baxel is nagevoerd voltooid en zal binnen weinige dagen ter aflevering gereed zyn. Men kan dan spoedig de keuring van staetswege te gemoet zien en die lyn zal dan ongetwyfeld met 1 april in exploitatie kunnen komen.

Politieke verrekhyker.

De hoop op vrede, welke de onlangs uit Amerika ontvangene depechen ons lieten koesteren, is by de laetste tydingen niet bekrachtigd geworden.

Zy kondigen inderdaed een besluit aen van het Zouder Congres en een voorstel onderworpen aen dat der Vereengde-Staten, die van wederzyds weening genatigheid schynen te toonen om tot eene overeenkomst te geraken.

Te Richmond werd er besloten dat men aen de bevolking der afgescheurde Staten eene proklamatie zou rigten, er het vaste besluit in uitdrukkende van den oorlog voort te zetten.

Met het doel van meer kracht aen deze verklaring te geven, is een algemeene bevellhebber der Zouderlyke legers benoemd; het is generaal Johnston die tot dien rang verheven is.

Te Washington werd een voorstel voor den Noorderlyke Senaat gebracht, welk aldus luidde: geene onderhandeling in aenzien van een verdrag moet plaats vinden voor de afgescheurde Staten homne onderwerping, zonder voorbehouding, aen de Noorderlyke overheden gedaen hebben.

Voor wat den oorlog betreft, wy vinden het volgende in eenen brief uit Washington: « De innemende der sterke Fisher te New-Julet, by Wilmington, Noorder-Carolina is bevestigd. Zy had den 15 plaats, na drie dagen van eene verschrikkelyke bombardieering, door 60 huseschepen en eene bestorming van zeven uren. De aenranders tellen 7,000 man infantery en 1,400 matroozen en soldaten der zeevaert. Het garnizoen der sterke had 3,000 man, waeronder 400 gedood of gewond en 1,500 gevangen genomen werden. Het overige ontsaapte met de rivier Cape Fear over te trekken. Het verlies der Noorderlyken is geschat op 1,100 man »

Eene byzondere korrespondentie uit Washington van den 20 january, geeft eene der wonderlykste inlichtingen over het oorlogstooneel in de nabijheid van Richmond. Het schynt dat de Zouderlyken op dit oogenblik eene overgroote linie van vestingwerken op de kusten der James River, over Dutch-Cap maken, zoodanig dat indien de beruchte vaert, door Grant ondernomen, eendelyk wordt gepoend, deze vestingwerken haer volkomen nuttelos maken zullen.

Volgens de tydingen uit Puerto Rico brengen de vyanden van Spanje opschud-hug in het land.

De onlangs uit Peru ontvangene tydingen laten toe te verhoopen dat het betrouenswaardig geschied tusschen dat land en Spanje eene vreedzame uitkomst hebben zal.

Men zou naer meer moeten overeenkomen op het punt van te weten of Spanje de Chinchas eilanden zal verlaten voor de officiele schakkingen, waer in beide hebben toegestemd, bekend gemaakt worden, of wel of deze bekendmaking het terugroepen der spaensche legermacht zal voorgeen. Onder de voorwaarden is er eene die besprekt dat een peruviaensche gevormagigde in Spanje zal gezonden worden. De *Epoca* meent te weten dat deze gevormagigde generaal Vivanco, oud-voorzitter van Peru, zyn zou, en het verheugt haer in dezen keus een bewys te zien van de belangrykheit, die de peruviaensche republiek stelt, met Spanje duerzame betrekkingen te hebben.

Korrespondentiën die wy uit New-York en Havana ontvangene, zeggen dat keizer Maximiliaan aen Napoleon III de ryke provincie Sonora der provincieën Smolob, Drango en Neer-California heeft afgestaan. Matschalk Bazaine zou officieellyk bezit van de afgestane streek zyn gaan nemen, en zekere dooktoor Gwin, onlangs tot hertog van Sonora gemaakt, zou gelast zyn geworden met het stofflyke en speculatieve gedeelte van deze nieuwe fransche bezitting te regelen.

De provincie Sonora is misschien de rykste ter wereld in goud- en zilvermynen; maer Indianen die niet te temmen zyn, zelfs niet door een regelmatig leger, bewoene de zelve. De nieuwe hertog van Sonora moet, schryft men, er met een leger van twaelf duizend Californianen, gewoan aen de luchtstreek en den middaenschen oorlog naer toe trekken.

Voegen wy er eventwel by, dat deze tyding van eenen anderen kant wordt g. logenstraft.